

PERSMEDEDELING

9 december 2020

IMPACT LANDBOUW OP KWALITEIT GROND-EN OPPERVLAKTEWATER BLIJFT GROOT

Resultaten MAP-meetnet 2019-2020

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) trekt aan de alarmbel. De waterkwaliteit in landbouwgebied evolueert ongunstig, dat blijkt uit de vandaag gepubliceerde resultaten van het MAP-meetnet. Katrien Smet van de VMM: "De grote hoeveelheden nitraat die de landbouw in onze waterlopen brengt en ook het grondwater vervuilen, moeten dringend naar beneden."

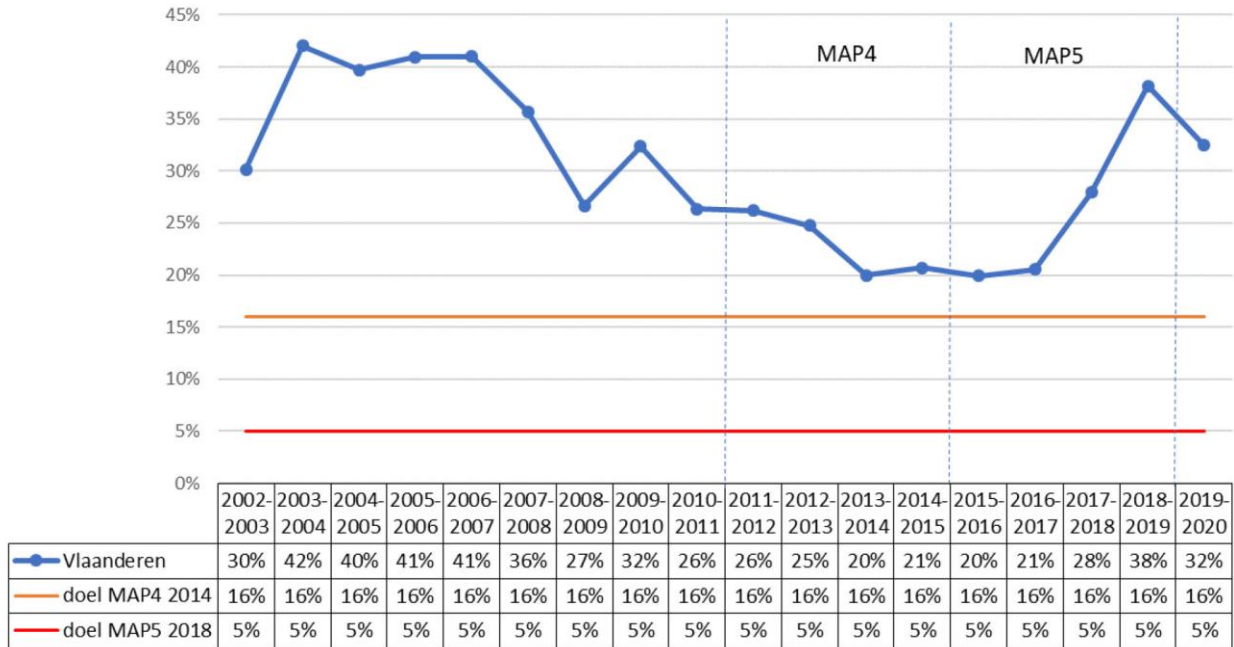
VMM meet de waterkwaliteit in landbouwgebied in grond- en oppervlaktewater. Het MAP-meetnet oppervlaktewater en het freatisch grondwatermeetnet laten de VMM toe om de invloed van de landbouw op de waterkwaliteit te meten en beoordelen. De meetplaatsen in oppervlaktewater zijn zo gekozen dat invloed van afvalwater van gezinnen of industrie verwaarloosbaar klein of afwezig is. De meetputten van grondwater bevinden zich in landbouwgebied, op voldoende afstand van industriële of huishoudelijke bronnen.

Al drie jaar op rij stijgt het percentage van oppervlaktewatermeetplaatsen met een overschrijding van nitraat ruim boven de 20%. De doelstelling van MAP 5 om uiterlijk in 2018 slechts 5% overschrijdingen te meten is veraf. In het winterjaar 2019-2020 (van 1 juli tot 30 juni) bedraagt het percentage overschrijdingen 32%. Er zijn grote verschillen tussen de provincies. West-Vlaanderen kent met 53% het hoogste aantal overschrijdingen. *Zie figuren 1 en 2 onderaan dit bericht.*

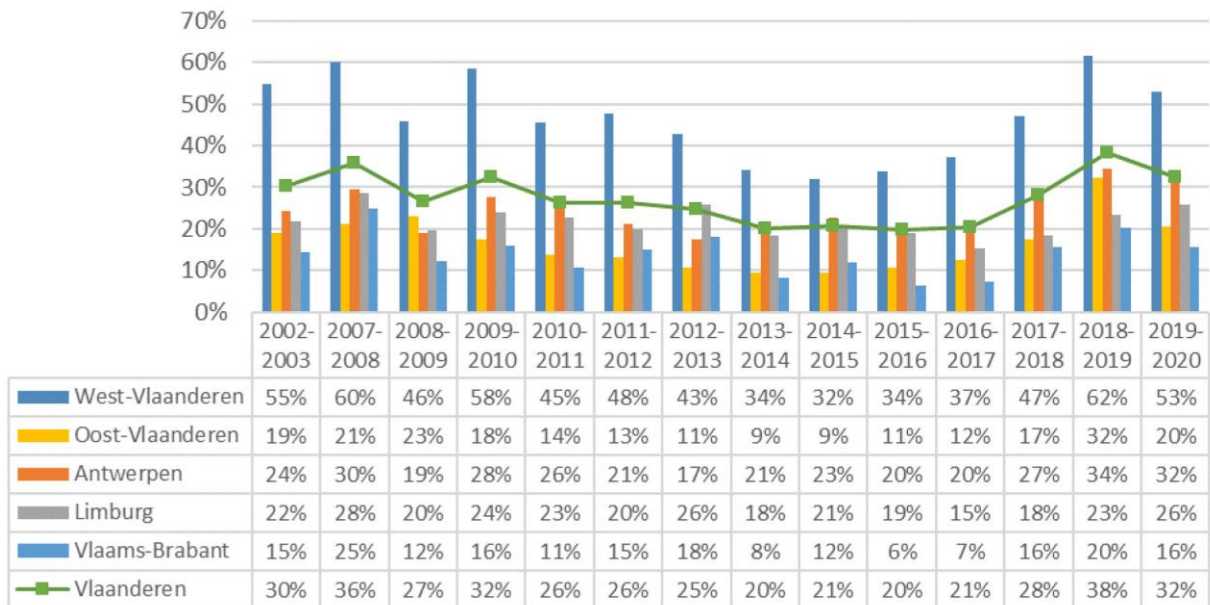
Het doel van MAP 6 om tegen 2022 een daling van 4 mg nitraat/l te halen in alle afstroomzones die hogere gemiddelde concentraties hebben dan 18 mg nitraat/l lijkt nu al niet meer realiseerbaar. Tussen 2018 en 2020 is de jaargemiddelde nitraatconcentratie per afstroomzone nog met 4 mg nitraat/l gestegen ten opzichte van de drie voorgaande jaren.

Uit de metingen van de VMM blijken ook de concentraties van nitraat in het grondwater in sommige gebieden te hoog te liggen. In de poldergebieden worden weinig kwaliteitsproblemen vastgesteld. De situatie is bijvoorbeeld minder gunstig in grote delen van Limburg en Vlaams-Brabant. Ruim een derde van de putten van het freatisch grondwatermeetnet toont op jaarlijkse basis nog steeds overschrijdingen van de kwaliteitsnorm van 50 mg nitraat/l. De doelstellingen van MAP 5 die in 2018 gehaald moesten worden, zijn niet binnen handbereik. Voor grondwater is het echter nog te vroeg om effecten van genomen maatregelen van MAP6 te beoordelen en dit omwille van de tragere respons van het grondwatersysteem en de beschikbaarheid van meetresultaten tot en met 2019. Van een trendbreuk is er momenteel dan ook geen sprake, wel van een stagnatie van de grondwaterkwaliteit. Tegen het einde van MAP 6 moet in alle afstroomzones oppervlaktewater met een slechte grondwaterkwaliteit een dalende nitraattrend worden bereikt, met een gemiddelde afname van minimum 0,75mg nitraat/l per jaar. Ook al zullen effecten van maatregelen in een groot deel van het ondiepe grondwater binnen de eerstkomende jaren zichtbaar zijn, zo is het verre van zeker dat deze volstaan om de doelstelling te behalen. Een gebiedsgerichte aanpak is noodzakelijk omwille van de regionale verschillen op vlak van verontreiniging en geologie.

Figuur 1: % meetplaatsen in Vlaanderen met minstens 1 overschrijding van de drempelwaarde van 50 mg nitraat/liter

Figuur 2: % meetplaatsen met overschrijding van de drempelwaarde 50 mg nitraat/liter per provincie en globaal Vlaanderen

Meer info:

[Nutriënten in oppervlaktewater in landbouwgebied – resultaten map-meetnet 2019-2020](#)

[Mestrapport 2020 van de Vlaamse Landmaatschappij](#)

[FAQ](#)